

Pas a desnivell

Els comptes corren com l'aigua

Temps era temps, quan jo era jove (ja es veu de seguida que va de o a recules), sentia parlar sovint d'una de les grans mancances dels catalans. Som autocrítics, arribem al fons en els moments de clavar-nos l'agulla. No m'explico com hi ha algú que ens acusa d'excessivament enamorats de nosaltres mateixos.

La mancança a la qual em refereixo, era la d'una banca catalana. No en teníem, no l'havíem sabuda crear, i els intents fracassats eren de gran magnitud, lligats al nom d'unes empreses que anaven de boca en boca i expressaven el dolor i la condemna de moltíssimes famílies que n'havien sortit perjudicades. Considero indispensable aclarir que mai no he tingut relació amb el món de les finances —és, per a mi, un estatid inassequible i misteriós—, de manera que el meu cercle de relació, de tota la vida, ha estat amb gent d'endregada modèstia econòmica, d'aquells que fem el que podem i encara gràcies. Això sí, han estat i són de preferència gent d'esquerres i, com a requisit indispensable, catalanistes. Si falla un d'aquests dos punts essencials, sempre topem amb una ratlla que ens distància i ens mirem de reüll.

Tornant a la caviHació retrospectiva, em vénen a la memòria converses amb persones que no tan sols no eren accionistes de cap banc, sinó que ni tan sols eren titulars de comptes corrents. En general, eren ciutadans que quan podien estalviar algun cèntim (cosa rara), el guardaven en oloroses capsos de cigars de l'Havana, que en aquella època havien arribat d'una manera o altra a cada casa. Però tenien un sentiment patriòtic, i els més deserts es veien trasbalsats per preocupacions de política di-

nerària: sortia sempre el tema dels bascos, que ells sí que havien pogut crear un poder bancari.

Un bon dia (bo, regular o ja veurem què passa), després de fortes convulsions en el país, algú es va proposar la creació d'aquella banca que tothom deia que ens faltava. Vam començar de seguida les discussions sobre si la iniciativa obeïa a una avidesa especulativa o bé si havia estat inspirada pel desig d'omplir un buit nacional. Jo diria que va prevaler la primera interpretació i es va desbocar la crítica corrosiva: els creadors no eren patriotes, sinó simplement banquers. Es van oblidar uns passats polítics que configuren una part de la nostra història i ho van substituir per la imatge d'uns canvistes que mereixien re-

pulsa.

A mi em dol la crisi de Banca Catalana, i ho puc dir amb el cap ben alt i amb el talonari ben baix. El meu desinterès està per damunt de tota sospita: si els inspectors o els auditors del Banc d'Espanya arribaven fins al meu compte corrent (no crec pas que s'hi entretinguessin) comprovarien que no basta ni per pagar els cendres d'una de les sucursals petites. Però m'empia la idea que gent de fora es pugui ficar amb la meua comptabilitat privada, que és de poques taules i no vol mal a ningú. A desgrat de les meves diferències de principi amb el sistema capitalista —les he manifestades públicament des que era jove—, trobo que la part que ens queda és cosa nostra. La considero una faceta de la

sobirania que desitjo per al meu país, un afer de família. Comprovo, amb pena, que els mateixos amics i correligionaris que fa cosa de no res criticaven la barreja de la política amb la banca, ara es planyen acerbament que no ho hàgim fet bé. Com quedem?

Temo que ens anem aigualint i que tot se'ns en va en manifestacions epidèmiques, d'aquelles que s'obsessionen pels detalls i perden la visió de conjunt. Ja tenim un club que és més que un club, les infiltracions d'una premsa (amb raigs làsser connectats al centre) sense que hàgim aconseguit de consolidar-ne una de ben nostra, i ara una banca que depèn dels caps de corda que ens vulguin allargar. Si algú, en aquestes condicions, té l'humor de sentir-se triomfalista, l'enveja de veres. Passarà bones festes per molt que s'apugin els accessoris alimentosos.

Tot just sortits d'unes eleccions que és fama que canviaran la fesomia del país, s'inicia la pugna per uns altres comicis que tothom dona per fet que també seran importantíssims. Els nostres ajuntaments, el nostre Parlament... Tots els partits es troben en període d'anàlisi dels resultats anteriors. Algunes directives, alguns líders, es lliuren a la recerca d'excuses redemptores i de justificacions desesperades. Probablement seria millor fer un profund examen de consciència i rectificar el que calgui amb humilitat.

M'escama el fet que es comenci a parlar d'unes aliances monstruoses, que serien francament impopulars. En aquest terreny es podrien fer uns jocs de paraules molt enginyosos. Però, de debò, no crec que estiguem per jocs.

● PERE CALDERS